

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

24 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,

judecând recursurile ordinare, declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Pasat Liliana și partea vătămată Demcenco Vitalii, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 decembrie 2015, în cauza penală privind-l pe

Bobrovschi Adrian Boris, născut la 02 ianuarie 1983, originar și domiciliat în or.Edineț, str.V.Stroescu 88.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 25.07.2014 - 25.03.2015;
2. Instanța de apel: 17.04.2015 - 16.12.2015;
3. Instanța de recurs:24.03.2016 - 24.05.2016.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț din 25 martie 2015, Bobrovschi Adrian a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.190 alin.(5) Cod penal, cu aplicarea art.79 alin.(1) Cod penal, la 6 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activități în domeniul antreprenoriatului pe un termen de 2 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2. Prima instanță a constatat că inculpatul Bobrovschi Adrian, în perioada lunii ianuarie 2012, avînd scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul procurării unui automobil de model „Nissan Qashqai”, pe care urma să-l aducă din Polonia, a însușit de la Demcenco Vitalii suma de 15000 euro, cauzîndu-i părții vătămate o pagubă materială în proporții deosebit de mari.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror și inculpatul A.Bobrovschi, care au solicitat:

- procurorul, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care lui A.Bobrovschi să-i fie stabilită pedeapsa de 10 ani închisoare, în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani, invocînd că instanța eronat a aplicat prevederile art.79 alin.(1) Cod penal, or, infracțiunea incriminată inculpatului, în conformitate cu prevederile art.16 Cod penal, se atribuie la categoria celor deosebit de grave, fiind comisă cu scopul de a obține mijloace financiare prin înșelăciune și profitînd de încrederea părții vătămate; inculpatul nu și-a recunoscut vina, iar neasigurarea acestuia cu interpret nu este o circumstanță excepțională pentru a justifica aplicarea normei sus indicate;

- inculpatul, care a solicitat casarea sentinței și achitarea lui, invocînd că vinovăția lui nu a fost demonstrată, sentința este bazată pe presupuneri, probele fiind apreciate incomplet și eronat, i-a fost încălcat dreptul la apărare, deoarece nu a fost asigurat cu translator.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 decembrie 2015, a fost respins apelul declarat de inculpatul A.Bobrovschi ca nefondat și admis apelul declarat de procuror, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, prin care A.Bobrovschi a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal, la amendă în mărime de 700 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea în domeniul comerțului cu autoturisme pe un termen de 2 ani.

S-a dispus încasarea de la A.Bobrovschi în beneficiul lui V.Demcenco a prejudiciului material în mărime de 1000 euro sau echivalentul lor în lei, la momentul executării hotărârii.

4.1. Instanța de apel a constatat că Bobrovschi Adrian, în perioada lunii ianuarie 2012, avînd scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul procurării unui automobil de model „Nissan Qashqai” pe care urma să-l aducă din Polonia, a însușit de la Demcenco Vitalii suma de 1000 euro, cauzîndu-i acestuia o pagubă materială considerabilă.

4.2. Cercetînd și analizînd în ansamblu probele administrate în cauză, și anume declarațiile inculpatului, a părții vătămate V.Demcenco, a martorilor S.Nagherneac, V.Pașa, M.Cioclea, C.Ungureanu, cît și probele scrise – cererea lui S.Nagherneac din 20.01.2014 și a lui V.Demcenco din 03.03.2014, extrasele din poșta electronică a lui V.Demcenco, procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 08.05.2014, copiile pașaportului și procurile anexate, instanța de apel, apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatului urmează a fi reîncadrate din prevederile art.190 alin.(5) în cele ale art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal.

În motivarea acestei concluzii instanța a indicat că, în cauză, nu a fost dovedit faptul că inculpatul a dobîndit prin înșelăciune de la partea vătămată bani în sumă de 15000 euro, nefiind prezentate probe certe în probarea învinuirii date. Referitor la declarațiile martorului V.Pașa, la care face trimitere acuzarea, instanța a constatat că din acestea nu rezultă că el a văzut banii și aceștia nu au fost numărați în prezența sa, iar despre suma dată cunoaște din spusele lui S.Nagherneac. La fel, instanța de apel a menționat că declarațiile martorului S.Nagherneac și ale părții vătămate, precum că au transmis inculpatului suma de 15000 euro, este afirmată doar de către aceștia, care sînt în relații de afinitate (fin – naș), fiind persoane cointeresate în cauză, mai mult că declarațiile acestora nu se confirmă prin alte probe (recipise, mesaje, inclusiv telefonice, declarații ale martorilor oculari).

Totodată, instanța a conchis că probele administrate și cercetate în ședințele de judecată demonstrează cu certitudine faptul că inculpatul a dobîndit ilicit bunurile părții vătămate prin înșelăciune și abuz de încredere în sumă de 1000 euro.

Instanța de apel a indicat că, reieșind din materialele dosarului, inclusiv din declarațiile inculpatului A.Bobrovschi date în ședința de judecată din 20.02.2015, cert s-a constatat că acesta a primit de la V.Demcenco prin intermediul lui S.Nagherneac suma de 1000 euro ca avans pentru a-i aduce un automobil de peste hotare, însă din cauza unor probleme legate de documente, nu a adus automobilul și nici banii nu au fost restituiți.

Analizînd conținutul mesajelor extrase din poșta electronică a lui V.Demcenco, instanța a constatat că potrivit mesajului din 22.03.2012, între acesta și inculpat se duceau discuții despre restituirea avansului plătit pentru automobil, ceia ce confirmă declarațiile inculpatului referitor la primirea sumei de 1000 euro ca avans pentru a-i aduce un automobil părții vătămate, dar nu și-a onorat obligațiunea asumată.

Prin urmare, instanța a considerat că apelul declarat de procuror este fondat doar parțial, fiind dovedită vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de 190

alin.(2) lit.c) Cod penal - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile părții vătămate, dar nu în proporții deosebit de mari astfel cum a fost înaintată învinuirea.

Ținând cont de circumstanțele cauzei, luând în considerație prevederile art.7, 61, 75-78, Cod penal, gravitatea infracțiunii comise, motivul acesteia, persoana inculpatului, care anterior nu a fost judecat, se caracterizează pozitiv, are la întreținere doi copii minori, recunoașterea primirii avansului de o mie de euro, comportamentul inculpatului în cadrul cauzei penale, lipsa circumstanțelor agravante, influența pedepsei asupra corectării și reeducării lui, instanța de apel a conchis că corijarea inculpatului poate avea loc fără izolare de societate. Totodată, instanța a reținut că o măsură de satisfacție echitabilă pentru încălcarea dreptului inculpatului A.Bobrovschi la traducător în cadrul urmăririi penale, acestuia urmează a-i fi aplicată pedeapsa penală sub formă de amendă.

De asemenea, instanța a considerat că acțiunea civilă este justificată doar în limita sumei de 1000 de euro, probată corespunzător.

Cu referire la apelul inculpatului, instanța de apel a conchis că acesta este neîntemeiat și declarativ, ținând cont inclusiv, de faptul că acesta a recunoscut elementele faptei prejudiciabile sub aspectul primirii avansului în sumă de 1000 euro și nerestituirea acestuia, manifestând abuz de încredere și înșelăciune, în așa mod, dobândind ilicit mijloacele bănești ale părții vătămate.

5. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare procurorul și partea vătămată V.Demcenco, care au solicitat:

- procurorul care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) și 12) Cod de procedură penală, casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare, pe motiv că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, decizia atacată nu corespunde motivelor pe care se întemeiază soluția, precum și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită; - instanța a lăsat fără o apreciere corespunzătoare probele prin care se dovedește integral vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art.190 alin.(5) Cod penal, și anume declarațiile părții vătămate, a martorilor S.Nagherneac, V.Pașa, extrasele din poșta electronică a părții vătămate, procesele-verbale de recunoaștere a persoanei după fotografie; - instanța de apel, în condițiile în care a considerat necesar să recalifice acțiunile inculpatului, urma să admită apelul acestuia și să adopte soluția respectivă;

- partea vătămată V.Demcenco care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței, pe motiv că concluziile instanței de apel sînt neîntemeiate, contrare materialului probator, fiind bazate în exclusivitate pe declarațiile inculpatului, urmare, eronat recalificînd acțiunile acestuia.

6. Judecînd recursurile ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal consideră că acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile, cu menținerea hotărîrii atacate.

Potrivit textelor recursurilor, ca temei de casare a deciziei instanței de apel este invocat art.427 alin.(1) pct.6), 10), 12) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrea instanței de apel conține o eroare de drept atunci cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, precum și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Colegiul constată că, nici unul din temeiurile la care se referă autorii recursurilor nu sînt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept care ar fi temei de casare a deciziei instanței de apel.

Reieșind din conținutul recursurilor, argumentele principale pe care le invocă recurenții se referă la faptul că instanța de apel nu a apreciat la justa valoare probele cauzei, inclusiv declarațiile părții vătămate, a martorilor, probe care ar indica la faptul că inculpatul a dobândit prin înșelăciune și abuz de încredere de la partea vătămată bani în sumă de 15000 euro pentru procurarea unui automobil, astfel că instanța de apel neîntemeiat a reîncadrat acțiunile inculpatului din prevederile art.190 alin.(5) în cele ale art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal, cu aplicarea pedepsei penale sub formă de amendă..

La acest capitol Colegiul penal constată că, instanța de apel, respectînd prevederile art.414 Cod de procedură penală, a cercetat complet și obiectiv probele administrate la dosar atît ale apărării, cît și ale acuzării, și analizîndu-le sub aspectul pertinentei și concludenței, atît pe cele obținute în procesul urmăririi penale, cît și în cadrul ședințelor de judecată, coroborîndu-le una cu alta, corect a ajuns la concluzia că în cauză lipsesc probe certe ce ar dovedi incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii în baza căreia a fost pus sub învinuire.

Astfel, reținînd declarațiile inculpatului, care a recunoscut vina parțial, explicînd că S.Nagherneac i-a transmis o mie de euro ca avans pentru a aduce un automobil rudei sale V.Demcenco, conținutul mesajelor extrase din poșta electronică a părții vătămate V.Demcenco, inclusiv cel din 22.03.2012, instanța de apel le-a dat acestora o apreciere obiectivă și a concluzionat că între partea vătămată și inculpat se duceau discuții despre restituirea avansului plătit pentru automobil, ceia ce confirmă declarațiile inculpatului referitor la suma de 1000 euro primită ca avans.

Corect instanța a indicat că vinovăția inculpatului în învinuirea incriminată nu se dovedește prin declarațiile martorului V.Pașa, la care face trimitere partea acuzării, deoarece din conținutul acestora nu rezultă că el a văzut banii în sumă de 15000 euro și aceștia nu au fost numărați în prezența sa, iar despre suma dată cunoaște doar din spusele lui S.Nagherneac.

La fel, Colegiul penal consideră întemeiate concluziile instanței de apel referitor la aprecierea critică a declarațiilor părții vătămate și a martorului S.Nagherneac privind transmiterea banilor în sumă de 15000 euro inculpatului, deoarece faptul dat nu se confirmă prin careva probe certe, iar dînșii, fiind în relații de afinitate (fin și naș), sînt cointeresați în cauza dată. Mai mult că, declarațiile martorului și părții vătămate în ce privește ambalarea sumei de bani sînt contradictorii. Astfel, reieșind din declarațiile părții vătămate, banii în sumă de 15000 euro au fost transmiși de el prin intermediul șoferului de la rutieră fiind împachetați în pachet de polietilenă de culoare albă cu roșu cu ceva desene pe el și legați cu „scotci” (f.d.132 v.1). Martorul S.Nagherneac însă, la acest capitol, a indicat că banii erau în plic și cînd i-a transmis inculpatului, dînsul i-a numărat în prezența lui V.Pașa (f.d.94-95 v.1), pe cînd martorul V.Pașa a declarat că pachetul pe care l-a luat S.Nagherneac de la șoferul rutierei era de hîrtie, dînsul nu a intrat în ograda inculpatului și nu a asistat la discuția între A.Bobrovschi și S.Nagherneac, iar despre suma de bani cunoaște doar din spusele acestuia din urmă și nu a văzut banii și că aceștia să fi fost numărați în prezența lui (125-126 v.1).

Avînd în vedere aceste contradicții, cît și lipsa unor probe incontestabile că în pachetul în care a fost primit de către S.Nagherneac de la șoferul rutierei se afla anume suma de 15000 euro, și reținînd atît declarațiile inculpatului că i-a fost transmisă doar suma de 1000 euro ca avans pentru procurarea automobilului, cît și mesajul din poșta electronică menționat mai sus, instanța de apel just a conchis că nu a fost dovedită vinovăția inculpatului în dobîndirea ilicită a bunurilor părții vătămate în proporții deosebit de mari.

Astfel, Colegiul penal sesizează că, contrar celor invocate de recurenți, instanța de apel just a apreciat, în baza materialului probator, că obiectiv, se confirmă transmiterea de la V.Demcenco către A.Bobrovschi doar a sumei de 1000 euro, iar transmiterea sumei de 15000

euro, nefiind confirmată prin careva probe.

Subsecvent, avînd în vedere că, obiectiv, s-a confirmat transmiterea doar a sumei de 1000 euro, instanța de apel just a conchis că A.Bobrovschi a comis escrocherie, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile părții vătămate, corect reîncadrînd acțiunile acestuia în baza art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal.

Astfel, instanța de recurs constată că argumentele recurenților, formulate în temeiul statuat la pct.6), 12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, nu-și găsesc confirmare, or, instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate și decizia instanței cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică corectă, dispozitivul deciziei fiind concordant motivării soluției și clar expus.

Colegiul atestă că, argumentele recurenților, care nu sînt de acord cu aprecierea probelor menționate *supra*, nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală. Mai mult, aprecierea probelor ține de examinarea cauzei în fapt și în drept fie în prima instanță, fie în instanța de apel, și dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărîri de condamnare sau de achitare. Totodată, se constată că instanța de apel s-a expus motivat și detaliat asupra tuturor probelor, iar concluzia privind vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal, în opinia instanței de recurs, este justă și întemeiată.

Astfel, analizînd materialele cauzei și hotărîrea judecătorească atacată, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea acesteia. Decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului părții apărării, care a solicitat achitarea inculpatului, și admiterea apelului părții acuzării, inclusiv din alte motive decît cele invocate, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Motivul invocat de partea vătămată în recurs, precum că instanța de apel incorect a individualizat pedeapsa inculpatului, Colegiul penal î-l consideră neîntemeiat.

Conform art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate și în strictă conformitate cu partea specială și cea generală a Codului penal.

Astfel, Colegiul reține că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată. Totodată, conform art.75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corijării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Sancțiunea art.190 alin.(2) Cod penal, în baza căruia A.Bobrovschi a fost declarat vinovat, prevede o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 la 1000 unități convenționale sau închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 3 ani.

Prin decizia instanței de apel, lui A.Bobrovschi i-a fost stabilită pedeapsa de 700 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul comerțului cu autoturisme pe un termen de 2 ani, deci rezultă că pedeapsa s-a aplicat în limitele normei penale sus menționate și, prin urmare, au fost respectate prevederile legii.

Colegiul penal constată că, instanța de apel, la aplicarea pedepsei inculpatului A.Bobrovschi, a ținut seama de prevederile art.7, 61, 75-76 Cod penal, de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gradul de pericol social al infracțiunii săvîrșite, de persoana

acestuia, care anterior nu a fost judecat, se caracterizează pozitiv la locul de trai, are la întreținere doi copii minori, a recunoscut parțial vina și prejudiciul material cauzat părții vătămate, comportamentul acestuia în cadrul cauzei penale, atitudinea lui față de faptele comise, de influența pedepsei asupra corectării și reeducării lui, de toate circumstanțele cauzei, care agravează ori atenuază răspunderea și, reieșind din scopul pedepsei penale, a considerat posibilă corijarea și reeducarea lui fără izolare de societate, cu aplicarea pedepsei sub formă de amendă, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul comerțului cu autoturisme pe un termen de 2 ani.

Reținând cele menționate, Colegiul conchide că concluzia instanței de apel corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind individualizată conform prevederilor legale, nefiind constatată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

Potrivit art.435 alin.(1) Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva hotărârii instanței de apel, instanța de recurs respinge recursurile ca inadmisibile, cu menținerea hotărârii atacate.

În acest context, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursurilor ordinare și, potrivit legii, se dispune respingerea recursurilor ca inadmisibile, cu menținerea hotărârii atacate.

7. În conformitate cu art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Respinge, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Pasat Liliana și partea vătămată Demcenco Vitalii, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 decembrie 2015, în cauza penală în privința lui Bobrovschi Adrian, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 21 iunie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun

Copia corespunde originalului

Judecător

Elena Covalenco